

Jorden. Men de er enige i, at det drejer sig om at skaffe billig Jord meget mere end billige Penge og netop Jord paa de Vilkaar, her er Tale om. Og de var enige i det Princip, at det skal være Statens, den offentlige Jord, der skal udstykkes paa den og den Maade, og de kendte jo godt den Husmandslov, vi havde. Den havde bestaaet længe og var den Gang i fuld Virksomhed. Alle var enige om, at den havde den Skavank, at de billige Penge undertiden omsattes i noget dyrere Jord, og at den, der fik det billige Laan, kunde kapitalisere det og stikke Gevinsten i Lommen. Det var Synspunktet fra alle Sider i Landbokommissionen, og derfor staa den Argumentation, som det ærede Medlem Hr. Ulrich brugte, i Strid med, hvad man fra alle Sider i Landbokommissionen var enig om.

Jeg kan heller ikke tænke mig, at det ærede Medlem Hr. Ulrich skulde have noget større Tilhold for sine Anskuelser indenfor sit eget Parti; thi jeg har forstaaet, at det, man fra den Side var bange for, var, at man overhovedet oprettede Husmandsbrug nu for Tiden. Men man kan dog ikke nægte den Ungdom, der er paa Landet, Virkeplads, og jeg kan ikke se, at man kan skaffe de unge en saadan paa bedre og mere betryggende Maade, end man gør nu. Naturligvis bør man anvende en sund og fornuftig Agitation. Om en saadan ikke er blevet brugt her, er en anden Side af Sagen; jeg skal, som sagt, ikke blande mig i den Strid, der har været mellem de to ærede Medlemmer. Men fra alle Sider i Landbokommissionen, hvis Arbejde har været Grundlaget for denne Lovgivning, har man været enig om, at det drejer sig om at skaffe billig Jord mere end om at skaffe billige Penge. Det kan det ærede Medlem selv læse sig til ved at læse første Del af Landbokommissionens Betænkning.

Landbrugsministeren (Madsen-Mygdal): Maa jeg først udtale min Tak for den alt i alt velvillige Modtagelse, Lovforslaget har faaet, idet der, selv om der af enkelte Medlemmer er udtalt Betænkkelighed ved visse af Lovforslagets Bestemmelser, dog er fremsat Udtryk for Beredvillighed til at føre Lovforslaget igennem i en saadan Form, at det kan komme til at svare til sit Formaal.

Jeg skal dernæst i Anledning af enkelte af de Udtalelser, der er fremsatte, gøre nogle faa Bemærkninger.

Det ærede Medlem Hr. Martin Hansen henstillede til mig, om jeg ikke senere under dette Lovforslags Behandling kunde tænke mig at stille et Ændringsforslag, der paa

forskellig Maade forbedrede Lovforslagets Indhold. Det første Punkt, det ærede Medlem i saa Henseende havde sin Opmærksomhed henvendt paa, var det, som ogsaa enkelte af de følgende Talere var inde paa, nemlig Frykten for, at det direkte Tilskud til Opførelse af Bygninger skulde gaa i de paagældende Nybyggeres egne Lommer. Jeg forstaa meget godt denne Betænkkelighed ved Bestemmelsen om direkte Tilskud til Opførelse af Bygninger, jeg har selv været inde paa den. Det er selvsagt en meget farlig Vej at komme ind paa at tage Penge af Statens Midler, af Samfundets Fælleskasse, og lægge dem i Lommen paa den enkelte; og hvis dette blev Resultatet af Lovforslaget, vilde jeg være den første til at tage Afstand fra det — altsaa tage Lovforslaget tilbage.

Maa jeg da om dette Tilskud, der er det nye i Forslaget, sige, at jeg betragter det som noget i allerhøjeste Grad ekstraordinært; det er mit Ænske, at det ikke alene maa være første Gang, et saadant direkte Tilskud foreslaas i Forbindelse med en Udstykningslov, men ogsaa at det maa blive sidste Gang. Jeg kan derfor straks sige til det ærede Medlem Hr. Martin Hansen, at jeg meget gerne vil gaa med til en Ændring af Lovforslaget, saaledes at der i de Overvejelser, der skal foretages mellem Landbrugsministeren og Finansudvalget vedrørende Maksimumsbeløbet Størrelse i det andet Aar, ogsaa inddrages Spørgsmaalet om, hvorvidt det direkte Tilskud skal gaa op til $\frac{3}{10}$ eller maaske kun skal være $\frac{2}{10}$ eller $\frac{1}{10}$ eller endog slet ingenting — hvis nemlig i det andet Aar, som dette Lovforslag omfatter, Omkostningerne til Opførelse af Bygninger er gaaet saa langt ned, at man mener at kunne forsvare helt at stryge Tilskuddet.

Men overfor de Betænkkeligheder, som er fremsatte af de ærede Medlemmer Hr. Martin Hansen og Hr. Olufson, med Hensyn til, at den enkelte straks kunde stryge Tilskuddet — eller i hvert Fald en Del af det — i Lommen, eller som det ærede Medlem Hr. Olufson udtrykte sig: at den vedkommende endog Dagen efter kunde sælge og stryge hele Gevinsten, maa jeg sige, at hvis en saadan Mulighed foreligger, vil det i det hele taget være forkert at bevilge Tilskuddet. Naar jeg her har foreslaaet et direkte Tilskud, er det, fordi jeg anser det for udelukket at oprette et Brug med nye Bygninger og Indkøb af Besætning og Inventar og derefter at sælge det for Oprettessummen; thi hvis dette var muligt i Øjeblikket, vilde det være ganske forkasteligt, at Staten ydede direkte Tilskud. Forslaget om det direkte Tilskud hviler paa den